

ASPEKTI

NEKOLIKO UVODNIH NAPOMENA

Namjera redakcije je da ovim tekstom inicira širu diskusiju o problemima nastave »Osnova marksizma«, »TIPSS-a« i uopće predmeta iz društvene sfere namijenjenih studentima tehničkih i prirodnih disciplina. Uvođenje ovih predmeta kao obaveznih i njihova »tipizacija« u smislu da su nastavni sadržaji propisani za sve fakultete podjednako naišlo je na različite reakcije u »stručnoj javnosti«. Sa jedne strane, postoji pritisak da se i dalje poradi na daljnjoj tipizaciji u smislu npr. izrade jednog općevažećeg udžbenika, dok s druge strane dolaze prigovori da društvene znanosti na nedruštvenim fakultetima imaju smisla samo ako su organski vezane uz struku a ne da se tu daju neki općeniti sadržaji koje studenti teško vežu uz one probleme koje svakodnevno susreću. Tako, neki ocjenjuju promjene kao korak naprijed a drugi kao korak natrag u jednom smislenijem društvenom i marksističkom obrazovanju studenata tehničkih i prirodnih fakulteta. S tom općenitom dilemom povezan je i niz drugih koje se također provlače u diskusijama: stimulira li ovakav pristup ideologizaciju i indoktrinaciju dijamatskog tipa ili pak stvarnu otvorenu marksističku analizu stvarnosti koja okružuje studente; kakva je pozicija nastavnika koji izvode nastavu u kolektivima u kojima se nalaze — da li ih se prihvaća kao integralni dio nastavničkog kadra i »struke« ili pak kao nešto nametnuto što sa strukom nema veze i što se nalazi potpuno izvan okvira stručnog rada; kakva je uloga istraživačkog rada na tim katedrama pošto je poznato da bez istraživanja nema nastave na ovom nivou koji bi zadovoljavao kriterije visokoškolske nastave? Isto tako, da li je te nastave »previše« (»ne treba opterećivati te studente koji su ionako već preopterećeni«) ili je možda ima »premalom« (»svaki rad ima svoju društvenu dimenziju i nitko svoju ulogu u društvu ne može ispunjavati ako nije svjestan toga«).

U diskusijama se mogu naći potpuno divergentni stavovi o stvarnom stanju te nastave pa nam je namjera da stranice ovog časopisa otvorimo za jedan smisljeni razgovor o spomenutim pitanjima kao i mnogim drugim. Cilj nam je da pridonesemo poboljšanju stanja u nastavi ili barem kristalizaciji stavova o svim spomenutim pitanjima. Pri tome ne mislimo da diskusija treba biti ograničena na probleme nastave samo na visokoškolskim ustanovama nego isto tako može se proširiti na probleme srednjoškolske nastave. Iako se tu radi o, ipak, dva kvalitativna različita nivoa, niz problema je identičan i smatramo da je ovo mjesto da oni budu izvedeni na »čistac«. Na taj način nastavljamo diskusiju koju je pokrenulo još Sociološko društvo Hrvatske svojim savjetovanjem o stanju nastave sociologije na srednjim, višim i visokim školama. Na toj su diskusiji sve nove spomenute dileme i različite ocjene došle do izražaja. Pri tome je potrebno napomenuti da je generalni stav prisutnih a pogotovo onih koji u izvođenju te nastave sudjeluju bio negativan prema postojećim trendovima u institucionalnom strukturiranju te nastave, a bio je »branjen« gotovo isključivo od onih koji u administrativnim ustanovama to institucionalno strukturiranje dizajniraju. Dileme su ostale što se vidi i iz nekih radova koje objavljujemo u ovom broju pa smatramo da nije umanjena potreba za dijalogom. Mislimo da je tekst D. Dimitrova dovoljno stimulativan da se takav dijalog na stranicama ovog časopisa a i šire, započne.

Uredništvo